Các lựa chọn về người hiến tặng và đưa ra quyết định điều trị

Nếu cấy ghép máu hoặc tủy khác gen (BMT) là lựa chọn dành cho quý vị, quý vị có thể thắc mắc về các lựa chọn người hiến tặng và ý nghĩa của chúng đối với quý vị.

Tờ thông tin này cho quý vị biết:

- Những điều bác sĩ cân nhắc khi tìm kiếm người hiến tặng tốt nhất cho quý vị
- Định kiểu HLA là gì
- Các lựa chọn khác về người hiến tặng là gì
- Các thắc mắc cần hỏi bác sĩ

Làm thế nào để bác sĩ lựa chọn được người hiến tặng tốt nhất để cấy ghép?

Có nhiều điều mà bác sĩ cân nhắc khi lựa chọn người hiến tặng tốt nhất cho quý vị. Ba điều quan trọng nhất là:

1. **Có những người hiến tặng nào?**
   Người hiến tặng tốt nhất có thể là người có thể hiến tặng khi quý vị cần cấy ghép. Bệnh của quý vị có thể tái phát hoặc trở nặng nếu bác sĩ trì hoãn việc ghép tạng để tìm người hiến tặng khác.

2. **Những người hiến tặng nào có HLA phù hợp gần sát?**
   Kháng nguyên bạch cầu của người (HLA) là các protein – hay chất chỉ điểm – có trong hầu hết các tế bào cơ thể. Hệ miễn dịch sử dụng các chất chỉ điểm này để biết tế bào nào là của cơ thể và tế bào nào thì không.

3. **Người hiến tặng bao nhiêu tuổi?**
   Bệnh nhân có xu hướng khỏe mạnh hơn sau khi ghép tạng từ người hiến tặng dưới 31 tuổi.

Khớp HLA

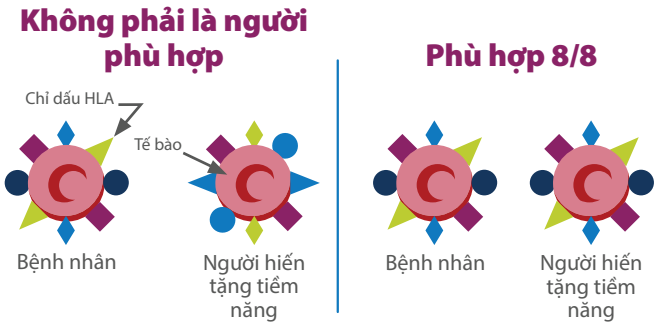

Định kiểu HLA là gì?

Định kiểu HLA phức tạp hơn việc định nhóm máu. Để định kiểu HLA:

- Quý vị và người hiến tặng tiềm năng sẽ cho một mẫu máu
- Máu được xét nghiệm trong phòng lab để xác định loại HLA
- HLA của quý vị được so sánh với bất cứ người hiến tặng tiềm năng nào để xem có phù hợp hay không

Các bác sĩ thường sử dụng 8 chỉ dấu HLA để tìm người hiến tặng. Số lựa chọn người hiến tặng của quý vị có thể đâu đó từ phù hợp 4/8 đến phù hợp 8/8. Mỗi lựa chọn có các nguy cơ và lợi ích riêng.

Quý vị có thể cần phải dùng một loại thuốc gọi là cyclophosphamide sau khi cấy ghép. Loại thuốc này có thể giúp giảm nguy cơ gặp phải các tác dụng phụ sau khi cấy ghép, như bệnh mảnh ghép chống lại vật chủ (GVHD).

Xin ghi nhớ, mỗi người mỗi khác. Bác sĩ của quý vị sẽ giúp quyết định lựa chọn nào là tốt nhất cho quý vị dựa trên sức khỏe tổng thể và chẩn đoán của quý vị.

So sánh các lựa chọn người hiến tặng

Tìm người hiến tặng không phải là trách nhiệm của quý vị. Bác sĩ sẽ xem xét tất cả các lựa chọn của quý vị và chọn người hiến tặng phù hợp nhất cho quý vị trong gia đình quý vị hoặc trên NMDP Registry[SM].

Họ hàng (thành viên gia đình)

Các thành viên gia đình có thể hiến tặng sớm hơn người hiến tặng không phải họ hàng. Tuy nhiên, các thành viên gia đình có thể không phải là lựa chọn do sức khỏe của họ hoặc lý do khác. Và nếu họ là lựa chọn, họ có thể lớn tuổi hơn phạm vi tuổi lý tưởng là 18-30 tuổi.

Người phù hợp HLA		Có khả năng là người hiến tặng	Lợi ích	Nguy cơ
8/8	Phù hợp	Mỗi anh chị em có cùng cha mẹ với quý vị sẽ có 25% cơ hội (1 trên 4) phù hợp hoàn toàn với quý vị.	• Thông thường đây là lựa chọn tốt nhất. • Giảm nguy cơ biến chứng sau cấy ghép, như GVHD.	Hầu hết bệnh không có người hiến tặng phù hợp hoàn toàn trong gia đình.
4/8	Phù hợp một nửa (nửa thuận hợp)	• Cha mẹ và con ruột luôn phù hợp một nửa với quý vị. • Anh chị em ruột của quý vị có 50% (1 trong 2) cơ hội là người phù hợp một nửa với quý vị.	Nhiều bệnh nhân có người hiến tặng phù hợp một nửa trong gia đình.	• Có thể ít có khả năng điều trị bệnh của quý vị hơn như là người hiến tặng hoàn toàn phù hợp. • Quý vị có thể có nhiều biến chứng hơn sau cấy ghép, như GVHD. Nhưng với các thuốc như cyclophosphamide, tình trạng này đang cải thiện.

Tiếp >

Không có họ hàng (NMDP Registry)

Những người hiến tặng không có họ hàng có xu hướng nằm trong phạm vi tuổi lý tưởng từ 18-30 tuổi. Nhiều người hiến tặng mới tham gia sổ đăng ký mỗi ngày, làm tăng cơ hội bệnh nhân tìm được người phù hợp.

Tùy thuộc vào chẩn đoán của quý vị, bác sĩ có thể ưu tiên một người hiến tặng không có họ hàng.

Người phù hợp HLA		Có khả năng là người hiến tặng	Lợi ích	Nguy cơ
7/8 hoặc 8/8	Phù hợp gần sát	Tùy thuộc vào nguồn gốc của quý vị, quý vị có thể có 75% đến 97% cơ hội tìm được người hiến tặng phù hợp gần sát.	• Thường là lựa chọn tốt thứ hai. • Giảm nguy cơ biến chứng sau cấy ghép, như GVHD.	Bệnh có thể nặng hơn hoặc tái phát trong khi chờ tìm người hiến tặng phù hợp gần sát.
4, 5 hoặc 6/8	Phù hợp một phần (không phù hợp)	Gần như mỗi bệnh nhân đều có ít nhất 1 người hiến tặng.	Ngay cả khi quý vị không có người hiến tặng phù hợp gần sát, cấy ghép vẫn có thể là một lựa chọn tốt. Người phù hợp một phần là một lựa chọn cho những người không thể nhận cấy ghép trong quá khứ. **Tìm hiểu thêm: go.nmdp.org/DonorForAll**	• Có thể ít có khả năng điều trị bệnh của quý vị hơn như là người hiến tặng phù hợp gần sát. • Quý vị có thể có nhiều biến chứng hơn sau cấy ghép, như GVHD. Nhưng với các thuốc như cyclophosphamide, tình trạng này đang cải thiện.

Đơn vị máu dây rốn

Đây là các tế bào tạo máu từ dây rốn của em bé đã hiến tặng sau khi bé được sinh ra. Em bé có thể là họ hàng hoặc không phải là họ hàng của quý vị.

Người phù hợp HLA		Có khả năng là người hiến tặng	Lợi ích	Nguy cơ
4/8 hoặc hơn	Phù hợp hoặc một phần	• Tùy thuộc vào nguồn gốc của quý vị, quý vị có thể có khoảng 40% đến 90% cơ hội tìm được máu dây rốn phù hợp. • Cơ hội cao hơn đối với trẻ em.	• Thường khả dụng ngay lập tức. • Vì các tế bào chưa trưởng thành, người phù hợp một phần vẫn có thể là lựa chọn hiệu quả đối với quý vị. • Có thể có tác dụng tốt để điều trị bệnh của quý vị, với nguy cơ thấp bị biến chứng sau cấy ghép, như GVHD.	• Có thể không có đủ tế bào. • Các tế bào có thể cần lâu hơn để ghép (tăng trưởng) trong cơ thể quý vị.

Các câu hỏi cần đặt cho bác sĩ

- Các lựa chọn người hiến tặng của tôi là gì? Những nguy cơ và lợi ích của chúng là gì?
- Thành viên gia đình nào quý vị sẽ kiểm tra? Họ cần làm gì với vai trò người hiến tặng?
- Tôi có được cập nhật về việc tìm kiến người hiến tặng của tôi không? Nên gọi cho ai nếu tôi có thắc mắc về việc tìm kiếm người hiến tặng?
- Các bác sĩ tại trung tâm này lựa chọn nguồn hiến tặng như thế nào?
- Trung tâm này có bao nhiêu kinh nghiệm với từng loại người hiến tặng?
- Có thử nghiệm lâm sàng nào có thể là lựa chọn dành cho tôi không?

Chúng tôi luôn sẵn sàng trợ giúp quý vị trong suốt hành trình

NMDP℠ có một đội ngũ nhân viên tận tâm, cung cấp thông tin và hỗ trợ cho quý vị trước khi, trong khi và sau khi cấy ghép. Quý vị có thể liên lạc với Trung Tâm Hỗ Trợ Bệnh Nhân của chúng tôi để nêu thắc mắc, để yêu cầu được hỗ trợ bởi một chuyên gia hoặc người đồng đạo, hoặc yêu cầu các tài liệu giáo dục dành cho bệnh nhân.

Quý vị sẽ không mất chi phí gì cả.

Hãy gọi hoặc nhắn tin đến: 1 (888) 999-6743

Email: patientinfo@nmdp.org

Web: nmdp.org/one-on-one hoặc quét mã QR

Ghi chú

nmdp
FIND CURES. SAVE LIVES.

© 2025 National Marrow Donor Program. All rights reserved. | NP23310; OCT 2025_Vietnamese